

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Media en Creatieve Industrie

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
1369281

Datum 22 juni 2018
Betreft Onderzoek naar de toekomst van onafhankelijke journalistiek in
Nederland

Bijlagen
5

Zoals toegezegd in mijn brief over de Mediabegroting 2018 stuur ik uw Kamer hierbij de resultaten van de onderzoeken die ik op uw verzoek uit heb laat voeren.¹ Over de besteding van de middelen die in het Regeerakkoord zijn vrijgemaakt voor onderzoeksjournalistiek zal ik uw Kamer separaat informeren.

De onderzoeken geven een actualisatie van de stand van zaken van vier thema's die van belang zijn voor de journalistiek in Nederland: ontwikkelingen in de journalistieke infrastructuur, regionale en lokale journalistiek, onderzoeksjournalistiek en het maatschappelijke effect van personalisering van nieuwsvoorziening.² In de onderzoeksopzet die uw Kamer per brief ontving is daarnaast onderzoek naar twee meer specifieke onderwerpen toegezegd. Daar ga ik hieronder nader op in.³

Gelijk speelveld en voorbeelden van regionale en lokale samenwerking

Ten eerste ben ik vooruitlopend op de herziening van de Audiovisuele Mediadienstenrichtlijn (AVMDR) nagegaan of er in Nederland sprake is van een ongelijk speelveld voor nationale en internationale spelers in de mediasector. In EU verband kan gesteld worden dat de Richtlijn binnen Europa voor een gelijk speelveld zorgt: elke in Europa gevestigde mediapartij moet zich houden aan de minimumvereisten van de Richtlijn. Ik merk hierbij op dat de Richtlijn niet van toepassing is op de geschreven pers, een belangrijk deel van onze nieuwsvoorziening. Uw Kamer ontvangt binnenkort de herziening van de Richtlijn.

---

¹ TKII 2017-2018, 34775-VIII, nr. 31. Hiermee geef ik uitvoering aan de motie van leden Heerma en Mohandis over nieuw onderzoek naar de toekomst van onafhankelijke journalistiek (TKII 2016-2017, 34550 VIII, nr. 82). Tevens geef ik uitvoering aan een toezegging van mijn kant in antwoord op vragen van de fractie van D66 over nepnieuws ofwel desinformatie (TKII 2017-2018, 32827, nr. 122 en Commissiebrief 2018D30291 van 24 mei 2018) en de motie van leden Kuzu en Öztürk inzake het cross-check initiatief uit Frankrijk (TKII 2017-2018, 34775-VIII, nr. 127). Hiertoe verwijs ik naar het bijgevoegde onderzoek.

² TKII 2017-2018, 34775-VIII, nr. 31

³ TKII2016-2017 32827 nr. 116

Tevens heb ik gezocht naar internationale voorbeelden van samenwerking in regionale en lokale nieuwsvoorziening. Hoewel er tussen landen sterke verschillen bestaan, zien we positieve voorbeelden van online lokaal nieuws dat coöperatief of met abonnementen gefinancierd wordt. Ook zien we nationale en lokale mediaorganisaties de handen ineen slaan.⁴ Dergelijke vormen van samenwerking zijn van groot belang voor de op lokaal en regionaal niveau veelal kleinere mediapartijen om voldoende zichtbaar te zijn, effectief te kunnen blijven werken en hun belangrijke bijdrage aan onze nieuwsvoorziening te leveren.

Onze referentie
1369281

Afsluitend

Ik wil mijn waardering uitspreken voor het uitgevoerde onderzoek en de betrokkenheid en bereidheid van onderzoekers, toezichhouders en de sector om samen te werken op dit dossier. De resultaten van de onderzoeken bevatten veel actuele en relevante informatie. Ik zal de onderzoeken delen met de betrokken partijen - waaronder de Nederlandse Publieke Omroep, de Regionale Publieke Omroep, de stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroep, de Nederlandse Vereniging van Journalisten en de Vereniging voor Onderzoeksjournalisten - en deze gebruiken tijdens mijn gesprekken over een strategische toekomstagenda voor de mediasector. De op uw verzoek gedane onderzoeken kunnen ook dienstbaar zijn aan de inhoudelijke debatten met uw Kamer over de toekomst van de mediasector.

de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,

Arie Slob

---

⁴ Deze voorbeelden trof ik aan in respectievelijk de Verenigde Staten, Noorwegen en het Verenigd Koninkrijk.

<https://bklyner.com/about-us/>

<https://www.svdj.nl/nieuws/noren-betalen-graag-voor-lokale-journalistiek/>

<http://www.bbc.co.uk/corporate2/insidethebbc/howwework/partnerships/localnews>